

end et halvt Aars Tid til blot at gøre den simple Ting: vende tilbage til den Folkfrihed, vi fik efter Enevælden? Hvad man kunde gøre den Gang under saa langt ugunstigere Forhold, maa man kunne gøre lige saa hurtigt under de nuværende Forhold.

Vi ønsker derfor ogsaa fra vor Side et Forslag til en Valgkredslov fremsat snarest muligt; jeg ved, det er under Udarbejdelse, og jeg haaber, at den højtærede Indenrigsminister maa se sig i Stand til meget hurtigt at fremsætte det. Vi gaar ud fra, at det vil hvile paa de samme Principper som det hidtil her i Tinget vedtagne Valgkredslovsforslag; vi gaar ogsaa ud fra, at man vil bevare den Tanke, at denne nye Valgkredsordning træder i Kraft straks ved det kommende Folketingsvalg. Det er det, vi hidtil gentagende har vedtaget, saa er den ganske vist ikke endelig, det afhænger af, om Grundlovens Revision bliver gennemført; bliver den ikke gennemført, forsvinder denne Valgkredsordning, bliver Grundlovens Revision gennemført, gælder den. Vi venter altsaa hurtigst muligt Forslag om en saadan Valgkredsreform fra den højtærede Indenrigsminister, da jo ogsaa disse Grundlovsbestemmelser, navnlig den nye § 32, kun fuldt ud kan forstaaes, set i Lyset af en samtidig foreliggende Valgkredslov. Ogsaa af andre Grunde vil det være højst gavnligt, om vi allerede i Vinter kunde naa et Resultat, om Sagen hurtigt kunde komme op i Landstinget, og Landstinget kunde komme til at tage Standpunkt til den og enten fredeligt gennemføre den allerede i Vinter eller opløses, saa at det Valg, vi skal have til Foraaret, kunde blive et Valg om en vedtagen Grundlovsændring. Ellers vil vi nemlig faa en Række Rigsdagsvalg, og skønt vi fra vor Side ikke er bange for Rigsdagsvalg, mener jeg dog, det kunde blive lovlig meget af det gode at faa flere lige straks efter hinanden, naar vi kunde spare den ene Omgang. Hvis nemlig Grundlovsændringen ikke vedtages i Vinter, faar vi altsaa et Folketingsvalg; saa skal den for i Landstinget, dette skal eventuelt opløses, og vi faar Landstingsvalg. I den nye Rigsdag skal der saa vedtages en Grundlovsændring, dens Vedtagelse vil medføre Opløsning, og vi skal have nye Rigsdagsvalg; naar den nye Rigsdag er valgt, vil det være naturligt igen at opløse den, saa snart Grundlovsændringen er stadfæstet. Der vil nemlig — og det vil jeg bede ærede Medlemmer lægge Mærke til

— ikke være megen Mening i at sidde med et Folketing valgt efter den gamle Ordning i 3 Aar, efter at Kvinderne har faaet Valgret; de vil kræve at faa Indflydelse paa dette Ting og de Sager, det skal behandle. Der vil ikke være Mening i at sidde med et Landsting, valgt paa privilegeret Valgret, efter at vi har faaet en ny Grundlov, hvor den privilegerede Valgret er afskaffet. Vi ser for os en Række af 3 Rigsdagsvalg; 3 Gange Landstingsvalg og 3 Gange Folketingsvalg; den ene Gang kan spares, hvis vi kan komme til en foreløbig Afgørelse allerede i Vinter.

Sagen er nu rejst, og een Gang rejst kræver den sin Løsning. Det er en Sag, som man ikke leger med; det er en Sag, som ingen Regering uskadt vil kunne rejse, fordi den er kommet i en vanskelig politisk Situation og haaber ved at rejse en saadan Sag at slippe over et vanskeligt Valg. Denne Sag er ingen Ingeniørbro, som man kan slaa ud over en vanskelig Grav, man skal over, og tage op og folde sammen og lægge hen, naar man er kommet over Graven. Denne Sag er en Bro, som skal føre ind i et nyt Land; een Gang rejst kræver den sin Løsning. Den Regering, der vilde misbruge denne Sag til at slippe ud af en vanskelig politisk Situation, som den ved sin egen Forseelse var kommet ind i, vilde begaa — jeg kan ikke finde noget andet passende Udtryk end et, som er hentet fra den kristelige Etik — en Synd mod Demokratiets Helligaand, og denne Synds Sold er evig Død.

Med det Sværd, der her er draget, har det sigs om med Sværdet Tyrffing: en Gang draget kræver det Blod. En Gang draget krævede Tyrffing Blod, og den, der har draget det og ikke rammer Fjenden, kommer til at saare sig selv dødeligt, hans Saga er for bestandig forbi. Vi fra vor Side vil i det Udvalg, der skal nedsættes — Arbejdet bliver forhaabentlig kort men godt — hjælpe med til at smede dette Sværd saa stærkt, saa skarpt og blankt som paa nogen Maade muligt, og vi ønsker den højtærede Regering Kraft og Held til at plante det der, hvor det skal plantes: i den privilegerede Valgrets Hjerte.

Rode: I 1910 fremsatte den nuværende højtærede Finansminister en Udtalelse om Grundlovssagens Forberedelse. Han udtalte, at en Regering ikke vilde gaa til en Grundlovsændring, „forinden dens tidligere Virksomhed og de politiske Forholds Udvikling i det hele havde givet den en betydelig Autoritet, og inden den havde en